

**«Формування у здобувачів освіти навичок до самовираження
в музичній діяльності за допомогою технік музикування»**

***Музика – це той інструмент, через який
діти вчаться висловлювати свої емоції.***

Регіна Кейріс, викладачка дитячої музичної школи вважає: «Зараз набагато більше можливостей вивчати і викладати музику. Бубен, дзвіночки, горішки, пляшечки. Можна стукати, відбивати ритм, вигадувати певні рухи. Музика пов'язана зі словами, то її можна обговорювати; з рухами – то можна танцювати; з діями – можна реалізувати спільний проект; шумовими ефектами – відтворити звуки дощу, протягу... Діти в такий спосіб вчаться бути розкутішими».

У галузі музичної освіти визріла необхідність створення таких умов, за яких кожен міг би реалізувати власні можливості, потреби, інтереси, розвивати творчі здібності, властиві кожній дитині без винятку. Важливо зорієнтувати дитину на розвиток самостійності, творчості, допитливості, індивідуальне самовираження. Для цього можна активно застосовувати орф-педагогіку. Її автор Карл Орф, німецький композитор і педагог, запропонував створювати музику разом з дітьми під час музикування.

**Музикування – це колективна і (або) індивідуальна різноманітна музична діяльність, заснована на музичних і життєвих враженнях, що визначається внутрішньою потребою спілкування з музикою, є творчим самовираженням і розвитком.*

Музикування в освітньому процесі – це особливий вид музично-виконавської діяльності та навчання музики за допомогою голосу, тіла та елементарних музичних інструментів, мета якого наблизити музику до дитини через її самовираження в музичній діяльності, формування діяльнісної особистості. Такий вид виконавської діяльності може бути пов'язаний зі слуханням музики, вокально-хоровою роботою, а також може бути окремим компонентом уроку. У виконанні та створенні музики в цьому випадку беруть участь голос, тіло та музичні інструменти. Способи музикування умовно можна поділити на традиційні й нетрадиційні. До традиційних способів можна віднести музикування на елементарних музичних інструментах (металофони, дзвоники, бубонці тощо), до нетрадиційних способів – гру на паперових стаканчиках, клавесах, «звучні жести», використання підручних матеріалів (аркуші паперу, целофанові кульки, м'ячики, іграшки тощо).

Пропоную вам для ознайомлення декілька технік музикування.

ЗВУЧНІ ЖЕСТИ

Звучні жести, або жести, що звучать (Body Percussion) – це виконавська техніка, що розглядає наше власне тіло як музичний інструмент. Дає поняття про метр, ритм, темп, динаміку, імпровізацію тощо; розвиває метроритмічне чуття, дрібну моторику рук, координацію.

Вправа «Джаз» під музику «Mono mono» Ray Charles https://www.youtube.com/watch?v=XuqUETAqoPc І група – метр пальцями по долоні ІІ група – синкопований ритм клацанням пальців.	
Вправа на музику гурту Queen https://www.youtube.com/watch?v=APe_3eQkbqQ&t=41s	
Вправа під музику The Klaxons - Clap Clap Sound (Body Percussion з пересіданням) https://www.facebook.com/watch/?ref=saved&v=440765794369317	
Вправа «Body Percussion з руханкою» https://www.youtube.com/watch?v=Y2WrzhKZecA	
Також цю техніку можна поєднувати з поспівками. Ритмічно-вокальна вправа «Ручки-ніжки». https://www.youtube.com/watch?v=_iTeT9jXgtw	

КЛАВЕСИ

Клавеси – ударний дерев'яний музичний інструмент з невизначеною висотою звуку з родини інструментів латиноамериканського походження. Це 2 круглі палички товщиною 1-2,5 см і довжиною 15-20 см, виготовлених з міцної породи дерева (дуб, бук, ясен).

Техніка «Клавеси» дає поняття про метр, ритм, динаміку, темп, імпровізацію; розвиває виконавські та творчі здібності, метроритмічне чуття.

Вправа з клавесами під музику Дж. Росіні «Увертюра з опери «Вільгельм Тель»» https://www.youtube.com/watch?v=F80LKTinhJE	
Ритмічна руханка з використання клавесів та фітболів https://www.youtube.com/watch?v=tCIZfk5uxds	

Вправа з клавесами під мелодію «Джінгл-бенс» https://www.youtube.com/watch?v=htkZGq99H4M	
--	---

ДЗВІНОЧКИ

Дзвіночки музичні – 8-тональний набір металевих дзвіночків, кожен колір якого відповідає певній висоті.

Техніка «Дзвіночки» дає поняття про ритм, метр, висоту звуку, мелодію, тривалості звуків, фразу; розвиває тембровий та гармонічний слух, збагачує пам'ять, уяву, творчі здібності.

Вправа «Гра на дзвіночках» https://www.youtube.com/watch?v=guzRizOB30Q	
Оркестр з діатонічними дзвониками "Вулиці Парижу"(фрагменти) https://www.youtube.com/watch?v=kSK2TGDkrdS	
"Дзвоники музичні" - сл. і муз. Н.Рубальської, виконання і студія запису Ольги Какасян https://www.youtube.com/watch?v=ragoLzPb4Ow	

СТАКАНЧИКИ

Гра на паперових стаканчиках дає поняття про ритм, метр, активізує розвиток творчих здібностей, здатність до імпровізації.

Вправа «Веселі стаканчики» https://www.youtube.com/watch?v=huQmE74xSvY	
Вправа «Передай» https://www.facebook.com/watch/?ref=saved&v=912978802728654	
Вправа «Сімейка Адамсів» https://www.facebook.com/natalia.gorbik/videos/430040958500457/?idorvanity=367256603824782	

Вправа «Wellerman Сага про гори»

<https://www.youtube.com/watch?v=daqELJ6T0Xs>

ПІДРУЧНІ МАТЕРІАЛИ

Також можна використовувати й підручні матеріали. Наприклад, папір А4 чи целофанові кульки, іграшки тощо. Це дасть змогу розвивати в учнів навички раціонального природокористування.

Вправи з кульками

<https://www.facebook.com/watch/?ref=saved&v=4959879627379609>

<https://www.youtube.com/watch?v=BfbRMUwcRbQ>

Вправа з одноразовими тарілками

<https://www.youtube.com/watch?v=DrM8P351m2g>

Вправа під мелодію «Пляскай» з папером.

<https://www.facebook.com/watch/?ref=saved&v=4688943394476762>

Вправа з іграшками

<https://www.youtube.com/watch?v=DbNMeamyQdM>

Результатом музикування є:

- діяльнісне пізнання музики;
- самовираження через музику та творчість;
- спілкування, взаєморозуміння;
- гармонія розуму (увага, мислення), емоційної сфери (захоплення, радість), тіла (вокальне, пластичне, інструментальне виконання музики);
- оздоровлення психічних процесів уваги, уяви, мислення, пам'яті;
- пошук індивідуальних способів спілкування з музикою;
- збагачення творчого досвіду.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА:

1. Технологія колективного музикування: методичний посібник/ упор. О.О.Гумінська. – Рівне: РОІППО-РДГУ, 2018
2. <https://www.youtube.com/@tuncerediz/videos>
3. <https://www.youtube.com/>
4. <https://nus.org.ua/articles/navchannya-cherez-muzyku-chomu-vona-maye-buty-ne-tilky-na-okremyh-urokah/>